

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: štvrtok, 1. decembra 2022 23:13
Komu: oszp.vt@minv.sk
Predmet: OU-VT-OSZP-2022/004826-018 (EIA: Centrum MBÚ Bystre)

Odvolaie voči rozhodnutiu Okresného úradu Vranov nad Topľou zo zisťovacieho konania č. OU-VT-OSZP-2022/004826-018

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 a ods.4 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/xttdt/>, výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56IrgvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhvcBt0qZVTPjMKk19> a potvrdenie o pridelení IČO: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/>.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org

Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Vranov nad Topľou zo zisťovacieho konania č. OU-VT-OSZP-2022/004826-018 zo dňa 15.11.2022 (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum-mbu-bystre>) sa odvolávame podľa §24 ods.4 zákona EIA, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- Podľa poslednej §47 ods.5 správneho poriadku „*Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť ďalšie náležitosti rozhodnutia.*“; podľa druhej vety §29 ods.13 zákona EIA „*Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*“

Napadnuté rozhodnutie neobsahuje túto obsahovú náležitosť, totiž neobsahuje žiadne zmierňujúce opatrenia; tým súčasne úrad porušil poslednú časť §3 ods.1 správneho poriadku dôsledne vyžadovať plnenie povinností od navrhovateľa ako účastníka a to konkrétne povinnosti podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v znení „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.*“

Tým, že úrad neuviedol konkrétne podmienky, ktorými by sa priamo pri zdroji minimalizovali nepriaznivé vplyvy na životné prostredie úrad porušil jednak formálnu náležitosť obsahu rozhodnutia ale aj konal v rozpore s účelom zákona podľa §2 písm.d zákona EIA, pretože nechránil životné prostredie prostredníctvom uloženej zmierňujúcej podmienky.

- Rozhodnutie neobsahuje kategorizácia odpadov, s ktorými sa bude nakladať a vyhodnotenie pre každý druh či kategóriu.
- Novelou vodného zákona sa od 1.januára 2022 sa v §73 ods.21 (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-73.odsek-21>) sa uložil nový povinný podklad rozhodnutia zo zisťovacieho konania a to stanovisko §16a ods.1 vodného zákona (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-16a.odsek-1>), o ktoré mal pred začatím zisťovacieho konania požiadať navrhovateľ a mala byť podkladom rozhodnutia. To sa nestalo a tak nebol v konaní zohľadnený povinný podklad zisťovacieho konania a neboli zákonom prikázaným spôsobom vyhodnotené vplyvy na životné prostredie; vinu má ako navrhovateľ, ktorý o toto záväzné stanovisko nepožiadala ako aj úrad, ktorý netrval na jeho predložení. V konečnom dôsledku tak bolo rozhodnutie vydané v rozpore s §32 ods.1 správneho poriadku na základe neúplného zistenia skutkového stavu prejednávanej veci.

- Podľa §29 ods.3 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-3>) „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

Napadnuté rozhodnutie neobsahuje identifikáciu ktoré kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA (<https://shorturl.at/lsABY>) úrad pri rozhodovaní o ďalšom (ne)posudzovaní použil a ako ich vyhodnotil. Rozhodnutie je preto v tomto smere arbitrárne, svojvoľné a nepreskúmateľné.

Podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-12>) „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že aj pri rozhodnutí o ďalšom posudzovaní či neposudzovaní sa musí vychádzať nie z voľného posúdenia zámeru ale s aplikácie konkrétnych kritérií, pričom na ich vyhodnotenie sa použijú hmotno-právne normy osobitných zákonov, ktoré regulujú ten-ktorý vplyv, či zložku životného prostredia, ktorého sa dané kritérium týka. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR nesmie byť rozhodnutie úradu svojvoľné ale vždy založené na Ústave a zákonov; týka sa to aj rozhodnutia o ďalšom posudzovaní či neposudzovaní. **V danom prípade neboli nebol výrok rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní podporený konkrétnymi osobitnými zákonmi, ktoré by odôvodňovalo takýto výrok a to zo žiadneho hľadiska, ktoré predpokladajú kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA a preto nebolo rozhodnuté v zmysle §29 ods.3 zákona EIA – teda na základe primeraného použitia týchto kritérií.**

- Rozhodnutie nie je odôvodnené v zmysle §47 ods.3 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-47.odsek-3>), podľa ktorého „V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“

Len rozhodnutie, ktoré má všetky uvedené náležitosti je možné súdne preskúmať, tieto náležitosti teda sú:

- a) Zoznam podkladov rozhodnutia, na základe ktorých správny orgán rozhodol. V kontexte zisťovacieho konania sú to najmä zámer a stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých obcí, stanoviská verejnosti a doplňujúca informácia. Dôvod uvedenia je skontrolovať či úrad konal v súlade so zásadou materiálnej pravdy a teda v zmysle §32 ods.1 správneho poriadku si zabezpečil všetky dôkazy a dôkazné prostriedky, ktoré pri rozhodovaní použil.
- b) Voľná úvaha podľa §33 ods.4 správneho poriadku, ktorou správny orgán vysvetlí akým spôsobom vyhodnotil zabezpečené dôkazy v kontexte predmetného rozhodnutia. V prípade rozhodnutia EIA to znamená uviesť súvis medzi vecným vyhodnotením konkrétneho vplyvu na životné prostredie a spôsobom ako sa v kontexte konkrétneho kritéria podľa prílohy č.10 v zmysle osobitného zákona, ktorým sa daná oblasť materiálne upravuje a výrokom rozhodnutia.
- c) Kauzálny nexus právneho vyhodnotenia, t.j. sled logických úvah, ktorými úrad uvedie akým spôsobom zo znenia právnych predpisov odvodil konkrétne znenie výroku rozhodnutia.
- d) Vyhodnotenie pripomienok účastníkov konania, ktoré je taktiež potrebné vyhodnotiť s ohľadom na znenie osobitnej právnej normy §20a zákona EIA.

Napadnuté rozhodnutie neobsahovalo kauzálny nexus právneho vyhodnotenia rozhodnutia a neobsahovalo vyhodnotenie pripomienok a návrhov dotknutých organizácií podľa §20a zákona EIA.

Uvedené je zásadný nedostatok rozhodnutia EIA, ktorý popiera účel a zmysel rozhodnutia podľa §2 zákona EIA a tým je účinná ochrana životného prostredia dôsledným posúdením vecnej a právnej roviny environmentálnych vplyvov a súbežne uložením primeraných ale efektívnych zmierňujúcich opatrení. Keďže rozhodnutie nemá tieto atribúty, je nutné ho vyhodnotiť ako arbitrárne a svojvoľné.

- a) Úrad si nezistil úplne a presne skutkový stav veci minimálne v rozsahu skutočností opísaných v predchádzajúcich bodoch a teda porušil §32 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-32.odsek-1>).

Neúplnosť a nepresnosť zistenia skutkového stavu následne spôsobuje vecne nesprávne rozhodnutie, čo je rozpor s §3 ods.4 správneho poriadku. Podľa §3 ods.4 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-4>) je úrad povinný na základe úplného a presného zistenia skutkového stavu vybaviť vec nielen zákonne ale aj vecne správne. Vecná správnosť rozhodnutia zo zisťovacieho konania je teda súčasťou jeho zákonnosti.

- b) Navrhovateľ má povinnosť poznať dôsledky svojej činnosti na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-18.odsek-1>) a má povinnosť ich vyhodnotiť procesom zisťovacieho konania podľa zákona EIA (shorturl.at/dGIJ3 a shorturl.at/CIKV4); úrad mal povinnosť podľa §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) povinnosť dôsledne dbať na plnenie týchto povinností. Navrhovateľ (resp, ním poverená osoba v zisťovacom konaní) si svoju povinnosť podľa uvedených právnych povinností nesplnila a úrad si nesplnil povinnosť dôsledne na týchto povinnostiach dbať.

ZDS ako ekologická organizácia si plní svoju povinnosť podľa §19 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-19.odsek-1>) upozorniť na ohrozenie životného prostredia spočívajúce v nedostatočnom vyhodnotení vplyvov na životné prostredie ako aj v nedostatočnej a nesprávnej aplikačnej praxi úradu.

Úrad bez výhrad akceptoval neochotu navrhovateľa dosahovať účel a cieľ zákona EIA podľa §2 písm.a a písm.d (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2>) tým, že abdikoval na povinnosť uložiť ďalšie opatrenia navrhovateľovi, ktorými by sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia, hoci na to ZDS upozornil a hoci navrhol konkrétne opatrenia v tomto smere.

Úrad tak súčasne porušil poslednú časť §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) dôsledne vyžadovať od navrhovateľa ako účastníka konania plnenie jeho povinností, pričom povinnosť v tomto smere mu vo všeobecnosti ukladá §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17>). Úrad vo svojej podstate nezákonným spôsobom umožňuje navrhovateľovi bez zodpovednosti porušovať environmentálne povinnosti.

Vo výsledku je napadnuté len formalistickým dokumentom, ktorým sa ipso facto umožňuje získať povolenie na realizáciu navrhovanej činnosti ale bez toho, aby bola predmetom účinného posudzovania vplyvov na životné prostredie ako spôsobu zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

♥ Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. ♠ S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. ♦ Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasilať. ♣ Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

★ **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>

☆ **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoloňovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelené transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com